

Vergaderjaar 2023–2024

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 1179

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN
EN KONINKRIJKSRELATIES**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juni 2024

Hierbij bied ik u de jaarrapportage 2023 van het Adviescollege ICT-toetsing en de rapportage grote ICT-activiteiten 2023 aan.

Jaarrapportage 2023 Adviescollege ICT-toetsing

Het Adviescollege ICT-toetsing maakt jaarlijks een rapportage waarin zij terugblikken op het afgelopen jaar. In de rapportage geven zij daarnaast een aantal overkoepelende adviezen op basis van de uitgevoerde toetsen.

De opdracht van het Adviescollege is tweeledig: het uitbrengen van adviezen over ICT-projecten en informatiesystemen, en kennisoverdracht en -bevordering bij de rijksoverheid. Beide onderdelen komen in de jaarrapportage terug.

Kennisoverdracht en -bevordering

Op het gebied van kennisdeling heeft het Adviescollege meerdere publicaties uitgebracht over een betere beheersing van ICT en is een positief ontvangen tweede symposium georganiseerd. Ook zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd, zowel op politiek/bestuurlijk niveau, als op ambtelijk en departementaal niveau.

Adviezen over ICT-projecten en informatiesystemen

Het Adviescollege heeft in 2023 zestien adviezen uitgebracht over ICT-projecten en informatiesystemen. Er is meer tijd besteed aan nazorg waarbij adviezen nader zijn toegelicht aan de organisatie die het betreft.

Een analyse van de conclusies uit de bovengenoemde adviezen toont aan dat bepaalde risicofactoren bij ICT-projecten frequent voorkomen. Uit deze analyse en op basis van de ervaringen heeft het Adviescollege vijf overkoepelende aanbevelingen voor beleidsmakers, projectverantwoorde-

lijken, het CIO-stelsel en de Tweede Kamer voor een betere beheersing van ICT bij de rijksoverheid:

1. Pak door met digitaal vaardig beleid
2. Werk actief aan kennis van ICT-beheersing
3. Verhelp problematische legacy evolutionair
4. Maak concreet welk probleem het project moet oplossen
5. Organiseer het aanpassingsvermogen in projecten.

Ik reageer vanuit mijn coördinerende verantwoordelijkheid op deze aanbevelingen. Over het algemeen herken ik de beelden die het Adviescollege schetst en deel ik de aanbevelingen. Ik erken het belang van het vroegtijdig toetsen van beleid op (I-)uitvoerbaarheid. In de verzamelbrief digitalisering van maart¹ heb ik u geïnformeerd over de tussentijdse resultaten op dit terrein. Een van de leerpunten van de test met de informatieparagraaf is dat instrumenten zoals het beleidskompas en uitvoeringstoetsen beter kunnen worden gebruikt. Hiermee zorgen we voor beter beleid en betere uitvoering.

Met betrekking tot het behouden van kennis over ICT heb ik de afgelopen jaren onder andere gewerkt aan het uitbreiden van de ICT-pools waarmee ervaren managers in het I-domein beter behouden blijven en voor meer inzicht in het I-personeelsbestand. Dit onderwerp blijft met een krappe arbeidsmarkt onverminderd van belang.

De constatering van het Adviescollege dat grote of oude informatiesystemen soms onterecht het stempel «problematisch» krijgen deel ik volledig. Ik blijf benadrukken dat legacy niet per definitie problematisch is maar dat het wel noodzakelijk is om goed inzicht te hebben in het ICT-landschap. Met de CIO's is hiervoor een groeipad afgesproken.

Rapportage grote ICT-activiteiten 2023

De rapportage grote ICT-activiteiten geeft een overzicht van alle ICT-activiteiten, waaronder ICT-projecten, met een ICT-component van meer dan € 5 miljoen. Ministeries publiceren informatie over deze activiteiten op het Rijks ICT-dashboard. In bijgevoegde rapportage is van iedere grote ICT-activiteit de actuele status, de verwachte doorlooptijd, de geschatte kosten en de gerealiseerde uitgaven opgenomen. Daarnaast wordt de voortgang in 2023 toegelicht.

In de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (JBR) 2023² wordt in hoofdstuk 3 verder ingegaan op de grote ICT-activiteiten. Hierin wordt een korte analyse gegeven van onder meer de gemiddelde doorlooptijd, geschatte kosten, betrokken externe marktpartijen en de ontwikkelwijze van de ICT-activiteiten. De analyse in de JBR is op rijksbreed niveau. In aanvulling daarop ontvangt u in bijgaande rapportage de specificaties per ICT-activiteit.

Zoals ik u gemeld heb in de verzamelbrief digitalisering maart 2024 is het Rijks ICT-dashboard uitgebreid, waardoor we steeds meer inzicht geven in de grote ICT-activiteiten, waaronder de beheer- en onderhoudsactiviteiten. Per ICT-activiteit kan aangegeven worden of er sprake is van vernieuwing, innovatie, beheer en onderhoud, of het aanpakken van legacy. Daarnaast ligt de focus niet meer alleen op kosten en doorlooptijd van de ICT-activiteiten. Ik vind het ook belangrijk dat de context helder is en dat de maatschappelijke baten en meerwaarde die de ICT-activiteiten op

¹ Kamerstuk 26643, nr. 1149 (verzamelbrief digitalisering maart 2024)

² Kamerstuk 31490, nr. 338 (Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2023)

kunnen leveren in beeld zijn. Om dit inzichtelijker te maken is bij elke ICT-activiteit aangegeven aan welke maatschappelijke opgave deze bijdraagt. Deze gegevens zijn ook terug te vinden in deze rapportage.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A.C. van Huffelen